

De Uoverensstemmelser imellem Thingenes Affattelse af Finansloven, hvorom Fællesudvalget har at gjøre Indstilling og afgive Betænkning, kunne vi hense til tvende Grupper.

Til den første Gruppe høre væsentlig kun Forslag, som angaa dels saadanne mindre Spørgsmaal, der efter deres Natur burde have fundet deres endelige Afgjørelse paa tidligere Stadier af Forhandlingerne, dels Bevillingsspørgsmaal, der hverken tidligere have givet Anledning til Uenighed eller hvis Følger strække sig ud over Finansaaet.

Til den anden Gruppe hører derimod de Spørgsmaal, hvorpaa Regjeringen har reist Striden og modtaget benægtende Svar ved de nye Folkethingsvalg.

Naaget Folkethingets tidligere Smødekommun, og uagtet det efter vor Mening særdeles Ubegrundede i, at en Finanslov, som den af Folkethinget vedtagne, benyttes af Regjeringen som Anledning til en konstitutionel Strid, vilde vi dog have sat saamegen Pris paa at opnaa en Forstaelse med Landstinget, at vi ikke vilde have skyet at tilraade Folkethinget at gaa ind paa flere af de til førstnævnte Gruppe henhørende Spørgsmaal, dersom Flertallet havde søgt Uoverenskomst paa dette Grundlag. Af de samtlige 17 Punkter, hvori Landstingets Affattelse af Loven er forskjellig fra Folkethingets, vilde saaledes Mindretallene have indkommet Landstinget paa 9, (nemlig de i Flertallets Betænkning under 3—9 og 13—14 nævnte Spørgsmaal), som hvert for sig maa have særlig Betydning saavel for Landstinget som Regjeringen, siden man igjennem saa mange Behandlinger og i et saa langt Tidsrum stadig har fastholdt dem ligeoverfor Folkethinget.

Paa denne Basis har Flertallet ikke været villig til Uoverenskomst, men det har foretrukket at fastholde de Spørgsmaal, som vi have tilladt os at henregne til anden Gruppe. Vi indrømme, at dersom disse Flertallets Forslag havde Udigt til at gennemføres, vilde der baade i Realiteten og politisk være naaet betydeligt mere for Flertallets Stilling, end hvis det havde indskrænket sig til at forlange Indrømmelser paa førstnævnte Omraade. Men vi tro ikke, at Flertallet i tilstrækkelig Grad har overveiet den politiske Vanskelighed, der er tilstede for det nyvalgte Folkething ved at komme Flertallet ind paa disse Spørgsmaal, da vi ikke skjøne rettere, end at Folkethinget ved at søge Regjeringen heri, vilde forsaavidt lade denne vinde den Seir i Rigsdagen, som den ikke opnaaede ved Valgene. En saadan Stilling tro vi ikke, at Nogen udenfor Regjeringen kan ønske, at Folkethinget skulde berede sig.

Svad de fire Indstillingspunkters Realitet angaar, skulle vi bemærke Følgende:

1. Dækningen af Universitetets Understud. Nogen synderlig Forskjel mellem Regjeringens og Flertallets Forslag skjønte vi ikke er tilstede. Ved dem begge vil man fravige den i en Række bestaaende Ordning, hvorefter der ydes et Løstud af Statskassen paa 50,000 Kr., medens Understudet iøvrigt dækkes af Universitetets Kapitalformue. Da Flertallet selvfølgelig med os erkjender, at Universitetet er et Statsinstitut, saa at det altsaa bliver Staten, der — efter Flertallets Forslag — laaner hos og til sig selv, staar det os ikke klart, hvilken Interesse Flertallet kan have af at indføre en saadan Ombyrdning, som dets Forslag tilsigter. Den hidtilværende Ordning medfører ingen økonomisk Vanskelighed for Universitetet. Der er ingen Uenighed om de fornødne Bevillinger til dets Virksomhed, disse ere altid og ville efter vor Overbevisning altid med Beredvillighed blive givne, og det eventuelt fremkommende Understud vil kunne dækkes ved Afhændelse af et tilsvarende Beløb i Prioritetsobligationer eller andre Værdipapirer til Kommunitetet, hvis økonomiske Bestyrelse henhører under samme Autoritet, saa at der ikke foreligger nogen Grund til at forudsætte, hvad der under Forhandlingerne er yttret; at en Fortsættelse af den nuværende Ordning skulde nødvendiggjøre Opsigelse af Saan. Sandsynligst er det vel at antage, at Flertallet formener ved den Forandring, dets Forslag gaar ud paa, at kunne vanskeliggjøre eller forhindre, at en Reform af Universitetets fundatsmæssige Bestemmelser og dets Virksomhedsforhold overhovedet sættes i Forbindelse med en nærmere Ordning af dets økonomiske Stilling; men i saa Fald dette er Meningen, bliver Forslaget efter vor Opfattelse ikke derved antageligere.

2. Nyffibsbbygningen. Den nye Flaadelov bestemmer i sin § 2, at Flaaden skal bestaa af 12 større og et passende Antal mindre Skibe. Ministeren udviklede under Forhandlingen om Flaadeloven ifjor, hvorledes han havde tænkt sig, at Flaaden kunde udvikles i Løbet af 10 Aar med en aarlig Bevilling af 1,700,000 Kr. til en Størrelse, som svarede til den anførte Lovbestemmelse. Herom udtalte Udvalgets Flertal (10 af 15 Medlemmer) sig i Betænkningen over Loven saaledes:

„I Anledning af den for denne Paragraf (§ 2) dels i Anmærkningerne til Lovforslaget, dels i foranstaaende (foran refererede) Skrivelse givne Begrundelse, skal man ikke undlade at udtale, at, naar Flertallet gaar ind paa at lade Paragrafen forblive staaende i Loven, sker dette under den Forudsætning, at der er forbeholdt Lovgivningsmagten fuld Frihed til igjennem de aarlige Bevillinger at bestemme, hvad der skal forstaaes saavel ved Udtrykket „større Skibe“, som ved Ordene „et passende Antal mindre Skibe“, og til efterhaanden ved de givne Bevillingers Størrelse at afgjøre, indenfor hvilket Tidsrum Bestemmelsen skal søges gennemført.“